

Urząd Miasta Orzesze
ul. Wolności 10
43-100 Orzesze
tel. 034 35 51 000

Orzesze, dnia 19.05.2021r.

BRM.0003.11.2021
BRM.KW-00035/21

Pan
Mateusz Szweda

W związku ze złożoną dnia 10 maja 2021r. interpelacją dotyczącą planu zagospodarowania przestrzennego w Orzeszu-Zawadzie, w załączeniu przekazuję informację Burmistrza Miasta Orzesze z dnia 18.05.2021r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
mgr inż. Jan Mach

Załącznik:
Pismo Nr WGPiOK.ZD-00192/21 z dnia 18.05.2021r.

BRM.0003.11.2021

WGPIOK.ZD-00192/21

Przewodniczący Rady Miejskiej Orzesze
mgr inż. Jan Mach

W odpowiedzi na interpelację Radnego Miasta Orzesze Pana Mateusza Szweda informuje iż przeznaczenie jako tereny zieleni nieurządzonej (symbol na rysunku planu: ZN) w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w sołectwie Zawada wynika z opinii i uzgodnień uzyskanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, bez których uchwalenie przedmiotowej uchwały, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa nie jest możliwe. Ponadto część wskazanych przez Pana terenów została również oznaczona w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Orzesze jako tereny zielone, co oznacza, że nie mogą one zostać oznaczone jako tereny zabudowy mieszkaniowej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Pragnę również wspomnieć, iż mieszkańcy w wyznaczonym terminie złożyli uwagi do projektu ww. planu dotyczące jedynie terenów zielonych oznaczonych symbolami: ZN.08, ZN.54, ZN.81, ZN.82.

Informuję również, że sołectwo Zawada, w części będącej przedmiotem opracowania niniejszej uchwały, na dzień dzisiejszy nie jest objęte obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego, a jego opracowanie w żaden sposób nie zakazuje właścicielom nieruchomości użytkowania gruntów w dotychczasowy sposób.

Tereny oznaczone jako zielen w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Orzesze:

- ZN.06 (część)
- ZN.07
- ZN.08 (część)
- ZN.09

Tereny oznaczone jako zielen zgodnie z uzyskaną opinią i uzgodnieniem uzyskanym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach:

- ZN.06 (część)
- ZN.08 (część)
- ZN.52
- ZN.53
- ZN.54
- ZN.62
- ZN.64
- ZN.72
- ZN.81
- ZN.82
- ZN.83
- ZN.84
- ZN.85
- ZN.86
- ZN.87
- ZN.88

W załączeniu przekazuję pisma z RDOŚ, z których wynikają ww. uzgodnienia.

BURMISTRZ MIASTA
Blaszyński
inż. Mirosław Blaszyński

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOŚ.410.301.2020.PB

Katowice, 19 sierpnia 2020

**Burmistrz Miasta Orzesze
ul. św. Wawrzyńca 21
43-180 Orzesze**

Odpowiadając na wniosek z 14 lipca 2020 r., znak: WGPIOK.6721.5.2019 w sprawie zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I, po przeanalizowaniu załączonych do pisma dokumentów, tj. projektu ww. planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko – na podstawie art. 54 ust. 1, ust. 3, art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn.: Dz. U z 2020r., poz. 283 ze zm.) oraz art. 17 pkt 6 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.)

opiniuję negatywnie

projekt ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy terenu miasta Orzesze, obejmującego sołectwo Zawada. Przedłożony projekt planu wyznacza m.in. tereny dla rozwoju zabudowy: mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, usługowej, produkcyjno - usługowej oraz określa zasady ich realizacji. Objęto nim obszar o powierzchni około 327 ha. Dominującą formą użytkowania są tereny zurbanizowane mieszkaniowe i mieszkaniowo – usługowe, a niewielki odsetek powierzchni stanowią: zieleń nieurządzona oraz tereny lasów. Realizacja projektu zmiany spowoduje ingerencję w tereny lasu łącznie na około 0,53 ha w dwóch wydzieleniach.

Analizowany obszar znajduje się w znacznej części w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, utworzonego Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. Obejmuje on tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań. Zgodnie z brzmieniem art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Zatem, we wszystkich formach działalności prowadzonej na terenach parków krajobrazowych, w tym na obszarze Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, ważne jest

zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo — kulturowych oraz kulturowych i rekreacyjnych.

W północno zachodniej części obszaru objętego projektem planu znajduje się korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze” (*„Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I”* (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) Katowice, 2007, aktualizacja 2015 r.), który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z obszarem chronionego krajobrazu „Potok leśny z dopływami”.

Rzetelna ocena faktycznego stanu środowiska przyrodniczego terenu, sporządzana powinna być na etapie opracowywania Prognozy oddziaływania na środowisko. Dokument ten winien być wykonany zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy i dostosowany do stopnia szczegółowości i zawartości projektowanego dokumentu.

Jak wynika z przedłożonej prognozy, do oceny stanu środowiska przyrodniczego wykorzystano dane pochodzące z 2004 r. opracowania ekofizjograficznego dla gminy Orzesze (*„Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Orzesze”*, Pracownia EKOID – mgr Iwona Durjasz, Katowice, 2004r.). Z uwagi na powyższe, w pierwszej kolejności należałoby wykazać, czy informacje te są nadal aktualne i prawidłowo identyfikują obecny stan elementów środowiska przyrodniczego na tym terenie. Wątpliwe jest bowiem, że w ciągu 16 lat od daty sporządzenia opracowania ekofizjograficznego, nie uległy one przekształceniu. W związku z czym, informacje te należałoby obecnie bezwzględnie odnieść i poprzeć badaniami i obserwacjami. Zaznaczyć należy, że również zapisy przywołanego w prognozie projektu planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, z uwagi na termin jego powstania, mogą nie być już adekwatne do aktualnej sytuacji i stanu przyrody (w tym krajobrazu) na tym obszarze.

Przedłożona prognoza, przedstawia pobieżne analizy i oceny istniejącego stanu środowiska, które nierzadko odnoszą się do terenu całej gminy Orzesze, a nie konkretnego, objętego projektem planu jej fragmentu (sołectwo Zawada). W samym opisie warunków przyrodniczych, skupiono się głównie na formach użytkowania terenu oraz klasyfikacji lasów. W prognozie (zarówno w części tekstowej i graficznej), nie wskazano dla terenu objętego ustaleniami planu lokalizacji elementów środowiska przyrodniczego mających szczególne znaczenie dla zachowania bioróżnorodności (jak określono to w opracowaniu ekofizjograficznym), tj.: dolin cieków, stawów hodowlanych, zbiorowisk leśnych i zadrzewionych, fragmentów starodrzewu (np. przy kościołach i cmentarzach), podmokłości wzdłuż cieków. Na załączniku graficznym nr 1 do prognozy, spośród ww. wskazano jedynie lasy.

Nie identyfikuje się również lokalizacji miejsc cennych i wartych ochrony z uwagi na występujący tam krajobraz. W prognozie wskazano jedynie, że obszar objęty opracowaniem zmiany planu reprezentuje typ krajobrazu kulturowego i nie przewiduje się w nim zasadniczych zmian (oddziaływania określono jako stałe i bezpośrednie), a proponowane rozwiązania przestrzenne zachować mają istniejące walory krajobrazu.

Prezentowane w prognozie dane przyrodnicze dot. występowania gatunków chronionych roślin i zwierząt, dotyczą w większości terenów znajdujących się poza obszarem objętym ustaleniami analizowanego planu (tj. Zawieść, Woszczyce) oraz są częściowo niezgodne z aktualnymi rozporządzeniami ws. ochrony gatunkowej (np. jako chronione wskazuje się konwalię majową czy bluszcz).

Brak bieżącego rozpoznania przyrodniczego terenu, a co za tym idzie brak aktualnych danych dotyczących, m.in. występowania w tym rejonie cennych stanowisk czy siedlisk przyrodniczych, innych walorów przyrodniczych, korytarzy ekologicznych (w tym również lokalnych i ponadlokalnych), walorów krajobrazowych, etc., nie pozwala na przeprowadzenie analiz czy i w jaki sposób realizacja ustaleń projektu planu, zapewni możliwość zachowania ww. elementów. Aby chronić poszczególne składniki środowiska przyrodniczego, należy najpierw zidentyfikować ich obecność i ustalić, w jaki sposób projektowane zagospodarowanie wpływanie na stan ich zachowania oraz czy jest konieczność minimalizacji tych oddziaływań lub zastosowanie rozwiązań alternatywnych. Mając na uwadze powyższe, nie można również na podstawie obecnie przedłożonej dokumentacji

dokonać rzetelnej oceny, czy i w jaki sposób projektowane w tym miejscu zagospodarowanie kolidować będzie z celem, wynikającym z art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w jakim został powołany park krajobrazowy – to jest dla zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Analizowany teren objęty jest ochroną prawną, dlatego każde zubożenie w środowisku przyrodniczym winno zostać szczegółowo przeanalizowane wraz z przedstawieniem adekwatnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań. Z uwagi na powyższe nie jest możliwe pozytywne zaopiniowanie przedłożonej dokumentacji.

Prognoza wymaga również uzupełnienia w zakresie szerszych analiz oddziaływania wprowadzanego w projekcie planu zagospodarowania na korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze”. W dokumencie wskazuje się bowiem, że w celu jego ochrony w obszarze tym nie zmieniono zasięgu terenów zieleni. Równocześnie jednak, analizując rysunek planu i porównując go z aktualnym zagospodarowaniem terenu (geoportal) widać, że w zasięgu ww. struktury migracyjnej dogęszczono zabudowę (np. MN.13, MN.14, MN.16, MN.5), kosztem aktualnych terenów zielonych.

Należy mieć na uwadze, że szczególnym zagrożeniem dla korytarzy ekologicznych, jest ich zabudowanie i zawężenie, zagrażające ich ciągłości i otwartości. Realizacja zabudowy oraz układów komunikacji może utrudnić swobodne przemieszczanie się gatunków pomiędzy obszarami chronionymi, czyli ograniczyć drożność wyznaczonych korytarzy ekologicznych oraz uniemożliwić wymianę informacji genetycznej. Aby korytarze ekologiczne spełniały swoje funkcje, konieczne jest zapewnienie ich spójności oraz utrzymanie ciągłości siedlisk położonych w ich obrębie. Służy temu, m.in. uwzględnienie faktu funkcjonowania korytarzy ekologicznych w dokumentach planistycznych.

Należy zatem uzupełnić prognozę o analizy wpływów projektowanego w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych zainwestowania, w zakresie czy i w jaki sposób planowane tam zagospodarowanie wpłynie na utrzymanie jego drożności i funkcjonalności. Rozważyć należy możliwość i zasadność wprowadzenia konkretnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie bądź kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań ze strony ustaleń planu na drożność i funkcjonalność szlaków migracji – tj., np. ograniczenia zmian przeznaczenia gruntów, etc. W ramach działań rozważyć można również wprowadzenie alternatywnych przeznaczeń terenów, które pozwolą na prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska objętych znaczącymi oddziaływaniami, tj. np. rezygnacja z jakiegoś zagospodarowania na rzecz takiego, które oddziałuje w mniejszym stopniu lub w ogóle. Każde stanowisko należy szczegółowo uzasadnić, a przyjęte rozwiązania uwzględnić w projekcie planu. Odniesić należy się również do zgodności planowanego w tych miejscach zagospodarowania, z wskazaniem prognozy z których wynika, że głównymi zadaniami wyznaczonymi w planie są, m.in. zachowanie i ochrona obszarów zieleni oraz zachowanie bioróżnorodności i utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że zapisy przedłożonej wraz z dokumentacją prognozy oddziaływania na środowisko są nieadekwatne do charakteru dokumentu i w sposób bardzo pobieżny oceniają jego przewidywany wpływ na środowisko. Prognoza, powinna zawierać wszystkie elementy o których mowa w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w szczególności pełną i aktualną informację przyrodniczą o terenie objętym ustaleniami planu, na podstawie których dokonać będzie można rzeczowej analizy i oceny wpływu projektu planu na środowisko, w tym występujące tam wartości przyrodnicze i walory krajobrazowe dla których ochrony powołany został park krajobrazowy.

Biorąc powyższe pod uwagę opiniuję negatywnie przedłożony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Informuję, jednocześnie że zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* - prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów. Z załączonej dokumentacji nie wynika czy prognoza została podpisana przez jej wszystkich autorów (do przesłanego opracowania dołączono jedynie oświadczenie autora bez wyraźnej informacji, że jest on jednocześnie kierującym zespołem autorów prognozy).

Kopia:
WOOS-afa

Edward Suski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Katowicach
Regionalny Konserwator Przyrody
podpisano elektronicznie

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOS.610.62.2020.PB

Katowice, 19 sierpnia 2020

P O S T A N O W I E N I E

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.), art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), art. 17 pkt 6 lit. b oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.), w związku z wystąpieniem Burmistrza Miasta Orzesze z 14 lipca 2020 r., znak: WGPiOK.6721.5.2019

p o s t a n a w i a m

odmówić uzgodnienia przedłożonego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I.

Biorąc pod uwagę art. 25 ust. 2, w związku z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* - uzgodnienie przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może nastąpić pod warunkiem przedstawienia Prognozy oddziaływania na środowisko - zawierającej informacje na temat istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, a także analiz i ocen przewidywanych znaczących oddziaływań, na podstawie których możliwe będzie jednoznaczne stwierdzenie, że założenia przedmiotowego planu nie kolidują z celem, wynikającym z art. 16 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, w jakim został powołany Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – to jest dla zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju.

U z a s a d n i e n i e

Pismem z 14 lipca 2020 r., znak: WGPiOK.6721.5.2019 Burmistrz Miasta Orzesze wystąpił z wnioskiem o uzgodnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I.

Do wniosku dołączono ww. projekt miejscowego planu oraz prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną w czerwcu 2020 roku.

Zgodnie z art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* - projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej parku krajobrazowego i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy terenu miasta Orzesze, obejmującego sołectwo Zawada. Przedłożony projekt planu wyznacza m.in. tereny dla rozwoju zabudowy: mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, usługowej, produkcyjno - usługowej oraz określa zasady ich realizacji. Objęto nim obszar o powierzchni około 327 ha. Dominującą formą użytkowania są tereny zurbanizowane mieszkaniowe i mieszkaniowo – usługowe, a niewielki odsetek powierzchni stanowią: zieleń nieurządzona oraz tereny lasów. Realizacja projektu zmiany spowoduje ingerencję w tereny lasu łącznie na około 0,53 ha w dwóch wydzieleniach.

Analizowany obszar znajduje się w znacznej części w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, utworzonego Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. Obejmuje on tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań. Zgodnie z brzmieniem art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Zatem, we wszystkich formach działalności prowadzonej na terenach parków krajobrazowych, w tym na obszarze Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, ważne jest zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo - kulturowych oraz kulturowych i rekreacyjnych.

Rzetelna ocena faktycznego stanu środowiska przyrodniczego terenu, sporządzana powinna być na etapie opracowywania Prognozy oddziaływania na środowisko. Dokument ten winien być wykonany zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy i dostosowany do stopnia szczegółowości i zawartości projektowanego dokumentu.

Jak wynika z przedłożonej prognozy, do oceny stanu środowiska przyrodniczego wykorzystano dane pochodzącego z 2004 r. opracowania ekofizjograficznego dla gminy Orzesze („*Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Orzesze*”, Pracownia EKOID – mgr Iwona Durjasz, Katowice, 2004r.). Z uwagi na powyższe, w pierwszej kolejności należałoby wykazać, czy informacje te są nadal aktualne i prawidłowo identyfikują obecny stan elementów środowiska przyrodniczego na tym terenie. Wątpliwe jest bowiem, że w ciągu 16 lat od daty sporządzenia opracowania ekofizjograficznego, nie uległy one przekształceniu. W związku z czym, informacje te należałoby obecnie bezwzględnie odnieść i poprzeć badaniami i obserwacjami. Zaznaczyć należy, że również zapisy przywołanego w prognozie projektu planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, z uwagi na termin jego powstania, mogą nie być już adekwatne do aktualnej sytuacji i stanu przyrody (w tym krajobrazu) na tym obszarze.

Przedłożona prognoza, przedstawia pobieżne analizy i oceny istniejącego stanu środowiska, które nierzadko odnoszą się do terenu całej gminy Orzesze, a nie konkretnego, objętego projektem planu jej fragmentu (sołectwo Zawada). W samym opisie warunków przyrodniczych, skupiono się głównie na formach użytkowania terenu oraz klasyfikacji lasów. W prognozie (zarówno w części tekstowej i graficznej), nie wskazano dla terenu objętego ustaleniami planu lokalizacji elementów środowiska przyrodniczego mających szczególne znaczenie dla zachowania bioróżnorodności (jak określono to w opracowaniu ekofizjograficznym), tj.: dolin cieków, stawów hodowlanych, zbiorowisk leśnych i zadrzewionych, fragmentów starodrzewu (np. przy kościołach i cmentarzach), podmokłości wzdłuż cieków. Na załączniku graficznym nr 1 do prognozy, spośród ww. wskazano jedynie lasy.

Nie identyfikuje się również lokalizacji miejsc cennych i wartych ochrony z uwagi na występujący tam krajobraz. W prognozie wskazano jedynie, że obszar objęty opracowaniem zmiany planu reprezentuje typ krajobrazu kulturowego i nie przewiduje się w nim zasadniczych zmian (oddziaływania określono jako stałe i bezpośrednie), a proponowane rozwiązania przestrzenne zachować mają istniejące walory krajobrazu.

Prezentowane w prognozie dane przyrodnicze dot. występowania gatunków chronionych roślin i zwierząt, dotyczą w większości terenów znajdujących się poza obszarem objętym ustaleniami analizowanego planu (tj. Zawieść, Woszczyce) oraz są częściowo niezgodne

z aktualnymi rozporządzeniami ws. ochrony gatunkowej (np. jako chronione wskazuje się konwalię majową czy bluszcz).

Brak bieżącego rozpoznania przyrodniczego terenu, a co za tym idzie brak aktualnych danych dotyczących, m.in. występowania w tym rejonie cennych stanowisk czy siedlisk przyrodniczych, innych walorów przyrodniczych, korytarzy ekologicznych (w tym również lokalnych i ponadlokalnych), walorów krajobrazowych, etc., nie pozwala na przeprowadzenie analiz czy i w jaki sposób realizacja ustaleń projektu planu, zapewni możliwość zachowania ww. elementów. Aby chronić poszczególne składniki środowiska przyrodniczego, należy najpierw zidentyfikować ich obecność i ustalić, w jaki sposób projektowane zagospodarowanie wpływa na stan ich zachowania oraz czy jest konieczność minimalizacji tych oddziaływań lub zastosowanie rozwiązań alternatywnych. Mając na uwadze powyższe, nie można również na podstawie obecnie przedłożonej dokumentacji dokonać rzetelnej oceny, czy i w jaki sposób projektowane w tym miejscu zagospodarowanie kolidować będzie z celem, wynikającym z art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w jakim został powołany park krajobrazowy – to jest dla zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Analizowany teren objęty jest ochroną prawną, dlatego każde zubożenie w środowisku przyrodniczym winno zostać szczegółowo przeanalizowane wraz z przedstawieniem adekwatnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań. Z uwagi na powyższe nie jest możliwe uzgodnienie przedłożonej dokumentacji.

W północno zachodniej części obszaru objętego projektem planu znajduje się korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze” (*„Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I”* (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) Katowice, 2007, aktualizacja 2015 r.), który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z obszarem chronionego krajobrazu „Potok leśny z dopływami”.

Prognoza wymaga również uzupełnienia w zakresie szerszych analiz oddziaływania wprowadzanego w projekcie planu zagospodarowania na korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze”. W dokumencie wskazuje się bowiem, że w celu jego ochrony w obszarze tym nie zmieniono zasięgu terenów zieleni. Równocześnie jednak, analizując rysunek planu i porównując go z aktualnym zagospodarowaniem terenu (geoportal) widać, że w zasięgu ww. struktury migracyjnej dogęszczono zabudowę (np. MN.13, MN.14, MN.16, MN.5), kosztem aktualnych terenów zielonych.

Należy mieć na uwadze, że szczególnym zagrożeniem dla korytarzy ekologicznych, jest ich zabudowanie i zawężenie, zagrażające ich ciągłości i otwartości. Realizacja zabudowy oraz układów komunikacji może utrudnić swobodne przemieszczanie się gatunków pomiędzy obszarami chronionymi, czyli ograniczyć drożność wyznaczonych korytarzy ekologicznych oraz uniemożliwić wymianę informacji genetycznej. Aby korytarze ekologiczne spełniały swoje funkcje, konieczne jest zapewnienie ich spójności oraz utrzymanie ciągłości siedlisk położonych w ich obrębie. Służy temu, m.in. uwzględnienie faktu funkcjonowania korytarzy ekologicznych w dokumentach planistycznych.

Należy zatem uzupełnić prognozę o analizy wpływów projektowanego w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych zainwestowania, w zakresie czy i w jaki sposób planowane tam zagospodarowanie wpłynie na utrzymanie jego drożności i funkcjonalności. Rozważyć należy możliwość i zasadność wprowadzenia konkretnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie bądź kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań ze strony ustaleń planu na drożność i funkcjonalność szlaków migracji – tj., np. ograniczenia zmian przeznaczenia gruntów, etc. W ramach działań rozważyć można również wprowadzenie alternatywnych przeznaczeń terenów, które pozwolą na prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska objętych znaczącymi oddziaływaniami, tj. np. rezygnacja z jakiegoś zagospodarowania na rzecz takiego, które oddziałuje w mniejszym stopniu lub w ogóle. Każde stanowisko należy szczegółowo uzasadnić, a przyjęte rozwiązania uwzględnić w projekcie planu. Odniesić należy się również do zgodności planowanego w tych miejscach zagospodarowania, z wskazaniami prognozy z których wynika, że głównymi zadaniami wyznaczonymi w planie są, m.in. zachowanie

i ochrona obszarów zieleni oraz zachowanie bioróżnorodności i utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że zapisy przedłożonej wraz z dokumentacją prognozy oddziaływania na środowisko są nieadekwatne do charakteru dokumentu i w sposób bardzo pobieżny oceniają jego przewidywany wpływ na środowisko. Prognoza, powinna zawierać wszystkie elementy o których mowa w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska* oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności pełną i aktualną informację przyrodniczą o terenie objętym ustaleniami planu, na podstawie których dokonać będzie można rzeczowej analizy i oceny wpływu projektu planu na środowisko - w szczególności występujące tam wartości przyrodnicze i walory krajobrazowe dla których ochrony powołany został park krajobrazowy.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Na niniejsze postanowienie służy stronie prawo wniesienia zażalenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 57 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego termin uważa się za zachowany m.in. jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nadanie pisma w placówce innego operatora będzie skuteczne o ile zostanie ono doręczone przed upływem terminu na jego złożenie.

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Orzesze
ul. św. Wawrzyńca 21
43-180 Orzesze
2. WOOŚ-a/a

Edward Suski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Katowicach
Regionalny Konserwator Przyrody
podpisano elektronicznie

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOS.410.434.2020.PB

Katowice, 04 grudnia 2020

**Burmistrz Miasta Orzesze
ul. św. Wawrzyńca 21
43-180 Orzesze**

Odpowiadając na wniosek z 4 listopada 2020 r., znak: WGPiOK.6721.5.2019 w sprawie ponownego zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I, po przeanalizowaniu załączonych do pisma dokumentów, tj. projektu ww. planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko – na podstawie art. 54 ust. 1, ust. 3, art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn.: Dz. U z 2020r., poz. 283 ze zm.) oraz art. 17 pkt 6 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.)

opiniuję negatywnie

projekt ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt przedmiotowego planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko był już przedmiotem analizy przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach. W swojej poprzedniej, negatywnej opinii z 19 sierpnia 2020 r., znak: WOOS.410.301.2020.PB - tutejszy organ zwrócił uwagę, iż zapisy przedłożonej wraz z dokumentacją prognozy oddziaływania na środowisko są nieadekwatne do charakteru dokumentu i w sposób bardzo pobieżny oceniają jego przewidywany wpływ na środowisko. Ponadto wskazał, iż prognoza powinna zawierać w szczególności pełną i aktualną informację przyrodniczą o terenie objętym ustaleniami planu, na podstawie których dokonać będzie można rzeczowej analizy i oceny wpływu projektu planu na środowisko, w tym występujące tam wartości przyrodnicze i walory krajobrazowe dla których ochrony powołany został Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Ponownie przekazany do zaopiniowania projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar o pow. ok. 327 ha, położony w Orzeszu w sołectwie Zawada. Umożliwić ma realizację nowej zabudowy (w tym: mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej z dopuszczeniem usług, usługowej i produkcyjno-usługowej) na terenach porolnych, gruntów ornych i użytków zielonych, na łącznej powierzchni około 140 ha. Zgodnie z prognozą, w ustaleniach planu, zachowano tereny zieleni nieurządzonej, niskiej i łęgowej wzdłuż cieków. Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje jednak ingerencję w tereny lasu – zmiana przeznaczenia gruntów na cele nieleśne (w związku z wyznaczeniem terenu mieszkaniowego jednorodzinnego i terenu mieszkaniowego z dopuszczeniem usług), łącznie na około 0,53 ha, w dwóch wydzieleniach.

Zdecydowana większość obszaru objętego ustaleniami projektu planu (około 80%), znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, utworzonego Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. i obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań. Północno - zachodni fragment obszaru planu znajduje się w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych „Orzesze” („Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I” (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) Katowice, 2007, aktualizacja 2015 r.), który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z formami ochrony przyrody, tj. obszarami chronionego krajobrazu zlokalizowanymi na terenie gminy Ornontowice (m.in. „Potok Od Solarni łącznie z dopływami”, „Potok Leśny łącznie z dopływami”). W przedłożonej prognozie oddziaływania na środowisko (POŚ) przywołano zapisy Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+, zgodnie z którymi obszar analizowanego projektu zaliczony został do:

- obszaru cennego przyrodniczo, dla którego przyjęto zasady dotyczące, m.in. utrzymania aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, wzmacniania funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczenie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków, a także zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych, etc.
- obszaru ochrony krajobrazów kulturowych.

Na potrzeby POŚ wykorzystano dane „Opracowania ekofizjograficznego gminy Orzesze”, GEOEKOMA – dr M. Matysik, dr hab. D. Absalon, dr J. Parusel – Poręba 2017 r. (we wcześniejszej prognozie powoływano się na opracowanie ekofizjograficzne datowane na 2004 r.). W prognozie wskazano, że zgodnie z ww. opracowaniem, terenami o istotnym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności w obszarze objętym projektem są: korytarze ekologiczne, doliny cieków wraz z otuliną stanowiącą zieleń nieurządzoną, tereny leśne i zadrzewione. Jak wynika z prognozy, zgodnie ze wskazaniami ww. opracowania, w planach należy: *„utrzymać mozaikowość i heterogeniczność krajobrazu oraz różnorodność biologiczną, zapewniać swobodny przepływ informacji biologicznej oraz naturalny obieg materii i przepływ energii, wzmacniać stabilność i odporność ekosystemów, rozwiązywać konflikty przyrodniczo – cywilizacyjne w przestrzeni z uwzględnieniem rozwoju zrównoważonego”*.

Warunki przyrodnicze terenu opracowania przedstawione w aktualnej prognozie, nadal opisane są bardzo pobieżnie: *„flora roślin naczyniowych analizowanego obszaru nie została opisana. Występują tu gatunki pospolite występujące w całej Polsce oraz gatunki górskie. Zróżnicowanie siedlisk oraz znaczny udział siedlisk o charakterze naturalnym wpływają na duże zróżnicowanie i bogactwo fauny. W analizowanym obszarze nie występują udokumentowane stanowiska gatunków chronionych flory i fauny. Nie wykazała ich występowania również przeprowadzona inwentaryzacja na potrzeby Opracowania ekofizjograficznego”*. W odniesieniu do Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich w POŚ nie odniesiono się do uwag zawartych w stanowisku tutejszego Organu z sierpnia bieżącego roku. Nie przedstawiono żadnych analiz i ocen planowanego zainwestowania, na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu ochrony których został on utworzony. Nie wskazano też czy i gdzie, na terenie objętym projektem, występują w ogóle te elementy. W prognozie zapisano jedynie, że park nie posiada planu ochrony, *„(...) co skutkuje brakiem konkretnych wskazań, które należy uwzględnić w trakcie opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w jego granicach”*. W ramach przedstawionych w POŚ przewidywanych oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótko i długoterminowych na środowisko będących efektem realizacji rozwiązań planu, w odniesieniu do obszarów chronionych wskazano krótko (w formie tabeli) - brak oddziaływania. W żaden sposób jednak nie uzasadniono tego stanowiska.

Prognoza wskazuje także, że „projekt planu nie narusza walorów środowiskowych i krajobrazowych analizowanego terenu”. Równocześnie jednak podkreślono w niej, że projekt planu „wyznacza duże tereny umożliwiające realizację zabudowy mieszkaniowej, przekraczające potencjalne zapotrzebowanie i znacznie ograniczające powierzchnie w użytkowaniu przyrodniczym, możliwość zachowania bioróżnorodności, mozaiki krajobrazu”. Realizacja założeń w obecnym zakładanym zakresie, może zatem powodować zwiększoną uciążliwość dla środowiska – przekształcenie powierzchni ziemi, wyłączenie terenów z użytkowania o charakterze przyrodniczym (w tym leśnym), ograniczenie przestrzeni otwartych w związku z intensyfikacją zabudowy (zwiększenie jej powierzchni i gęstości) – co wpłynie na bioróżnorodność terenu poprzez m.in. ograniczenie zasobów przyrodniczych i przemieszczania się zwierząt, modyfikację krajobrazu, etc. Ze względu na fakt, iż analizowany teren w znacznej części objęty jest ochroną prawną, każde zubożenie w środowisku przyrodniczym winno zostać szczegółowo przeanalizowane wraz z przedstawieniem adekwatnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań.

Mając na uwadze niespójne zapisy POŚ dotyczące zidentyfikowanych oddziaływań będących skutkiem ustaleń projektu na środowisko - w szczególności obszar Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, nie można obecnie ocenić czy i w jakim zakresie kolidować one będą z celem wynikającym z ustawy o ochronie przyrody, w jakim został powołany przedmiotowy park [zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju (art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody)]. Z uwagi na powyższe, projekt nie może uzyskać pozytywnej opinii tutejszego Organu, do czasu przeprowadzenia w prognozie stosownych i jednoznacznych analiz. W ocenach odnieść należy się do ww. celów, wskazać czy i gdzie na terenie objętym ustaleniami planu one występują, a także przeprowadzić stosowane analizy oddziaływań. Aby bowiem chronić poszczególne składniki środowiska przyrodniczego, należy najpierw zidentyfikować ich obecność i ustalić, w jaki sposób projektowane zagospodarowanie wpływa na stan ich zachowania oraz czy jest konieczność minimalizacji tych oddziaływań lub zastosowanie rozwiązań alternatywnych. W związku ze wskazaniami POŚ, mówiącymi o wyznaczeniu powierzchni pod zabudowę, które przekraczają potencjalne zapotrzebowanie, rozważyć należałoby ich ograniczenie, co pozytywnie wpłynęłoby na zasoby przyrodnicze terenu, bioróżnorodność i krajobraz.

Co do poruszonej w poprzednim stanowisku tutejszego Organu kwestii niedostatecznej oceny wpływu ustaleń projektu planu na korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze” (który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z formami ochrony przyrody, tj. obszarami chronionego krajobrazu zlokalizowanymi na terenie gminy Ornontowice), w obecnie przedłożonej POŚ nadal nie przeprowadzono adekwatnych analiz i ocen. Wskazano, że w granicach ww. struktury migracyjnej zachowano doliny cieków z otuliną biologiczną lecz w terenach dotąd częściowo otwartych wprowadzono możliwość realizacji zabudowy w formie dogęszczenia istniejącej oraz jako zupełnie nowe zainwestowanie w terenach dotychczas go pozbawionych. Dla zachowania walorów terenu w aktualnie przesłanym projekcie planu wprowadzono obowiązek zachowania w terenach zabudowy jednorodzinnej minimum 50% powierzchni biologicznie czynnej (§ 25 pkt 3 lit. d) i zakaz realizacji zabudowy bliźniaczej (§ 25 pkt 4 lit. e), co wg autorów POŚ wpłynąć ma na możliwość utrzymania funkcji terenu, jako korytarza ekologicznego umożliwiającego migrację. Równocześnie w POŚ pojawia się zapis mówiący, że „należy rozważyć czy jest to działanie wystarczające, zapewniające drożność, wzmacniające funkcje korytarza”. Prognoza jest dokumentem, który identyfikuje oddziaływania jakie mogą być skutkiem poczynionych ustaleń oraz wskazuje czy i w jaki sposób zabezpieczone powinno zostać środowisko przed ich negatywnym wpływem.

Wobec obecnych zapisów przedłożonej POŚ uznać należy, że nie przeprowadzono w niej adekwatnych analiz oddziaływania ustaleń projektu planu na korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze”. Nie wynika z niej również, na jakiej podstawie uznano, że ww. ograniczenie – tj. min. 50 % pow. biologicznie czynnej i zakaz realizacji zabudowy bliźniaczej, wpłynąć ma na zachowanie drożności występującej na terenie Orzesza struktury

migracyjnej. Wprowadzenie intensywnej zabudowy, która bezsprzecznie wiązała się przecież będzie z groźbą nieruchomości oraz znacznym ograniczeniem przestrzeni otwartych, skutecznie uniemożliwi swobodne przemieszczanie się gatunków pomiędzy obszarami chronionymi, czyli ograniczy drożność wyznaczonych korytarzy ekologicznych oraz uniemożliwi wymianę informacji genetycznej. Aby korytarze ekologiczne spełniały swoje funkcje, konieczne jest zapewnienie ich spójności oraz utrzymanie ciągłości siedlisk położonych w ich obrębie. Służy temu, m.in. uwzględnienie faktu funkcjonowania korytarzy ekologicznych w dokumentach planistycznych. W obecnie przedłożonym projekcie planu nie zostało to uwzględnione.

Należy w tym miejscu również podkreślić, że nie można przyjąć za prawidłowe wskazań POŚ mówiących, że ustalenia projektu zgodne są ze wskazaniami opracowania ekofizjograficznego - „*formy użytkowania terenu w projekcie planu wyznaczono zgodnie ze wskazaniami w Opracowaniu ekofizjograficznym*”. W związku ze znaczną intensyfikacją zabudowy w obszarze, nie zostanie bowiem zapewnione, zdaniem tutejszego Organu, utrzymanie mozaikowości i heterogeniczności krajobrazu oraz różnorodności biologicznej, a swobodny przepływ informacji biologicznej zostanie zaburzony. Co więcej, w samej prognozie zaznaczono również, że w procesie projektowym nie uniknięto potencjalnego konfliktu przyrodniczo – przestrzennego wskazanego w Opracowaniu ekofizjograficznym, tj. dopuszczenia realizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach wcześniej użytkowanych rolniczo oraz w obszarze położonym w granicach korytarza spójności obszarów chronionych.

Planowane w tym miejscu intensywne zagospodarowanie może być również sprzeczne z ustaleniami przywołanego w prognozie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+ oraz Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030, nie zapewni ono bowiem utrzymania aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, wzmocnienia funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwania istniejących barier oraz kształtowania struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków, a także zachowania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych co wpłynąć ma na zachowanie bioróżnorodności oraz zachowanie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych.

Reasumując, stwierdzić należy, że przedłożona wraz z dokumentacją prognoza oddziaływania na środowisko, jest niekompletna - jej zapisy nadal są nie adekwatne do charakteru dokumentu i w sposób bardzo pobieżny oceniają jego przewidywany wpływ na środowisko – w szczególności na Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich oraz korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze”. W przypadku ponownego wystąpienia o opinię, należy przedłożyć prognozę, która zawierała będzie wszystkie elementy o których mowa w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. , poz. 283 ze zm.)*, w szczególności pełną i aktualną informację przyrodniczą o terenie objętym ustaleniami planu. Dopiero na podstawie tych danych dokonać będzie można rzeczowej analizy i oceny wpływu projektu planu na środowisko, w szczególności występujące tam wartości przyrodnicze i walory krajobrazowe dla których ochrony powołany został park krajobrazowy.

Ostateczny kształt ustaleń projektu planu, powinien uwzględniać – być uzależnionym od wniosków wypływających z poczynionych ustaleń i analiz.

Biorąc powyższe pod uwagę opiniuję negatywnie przedłożony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

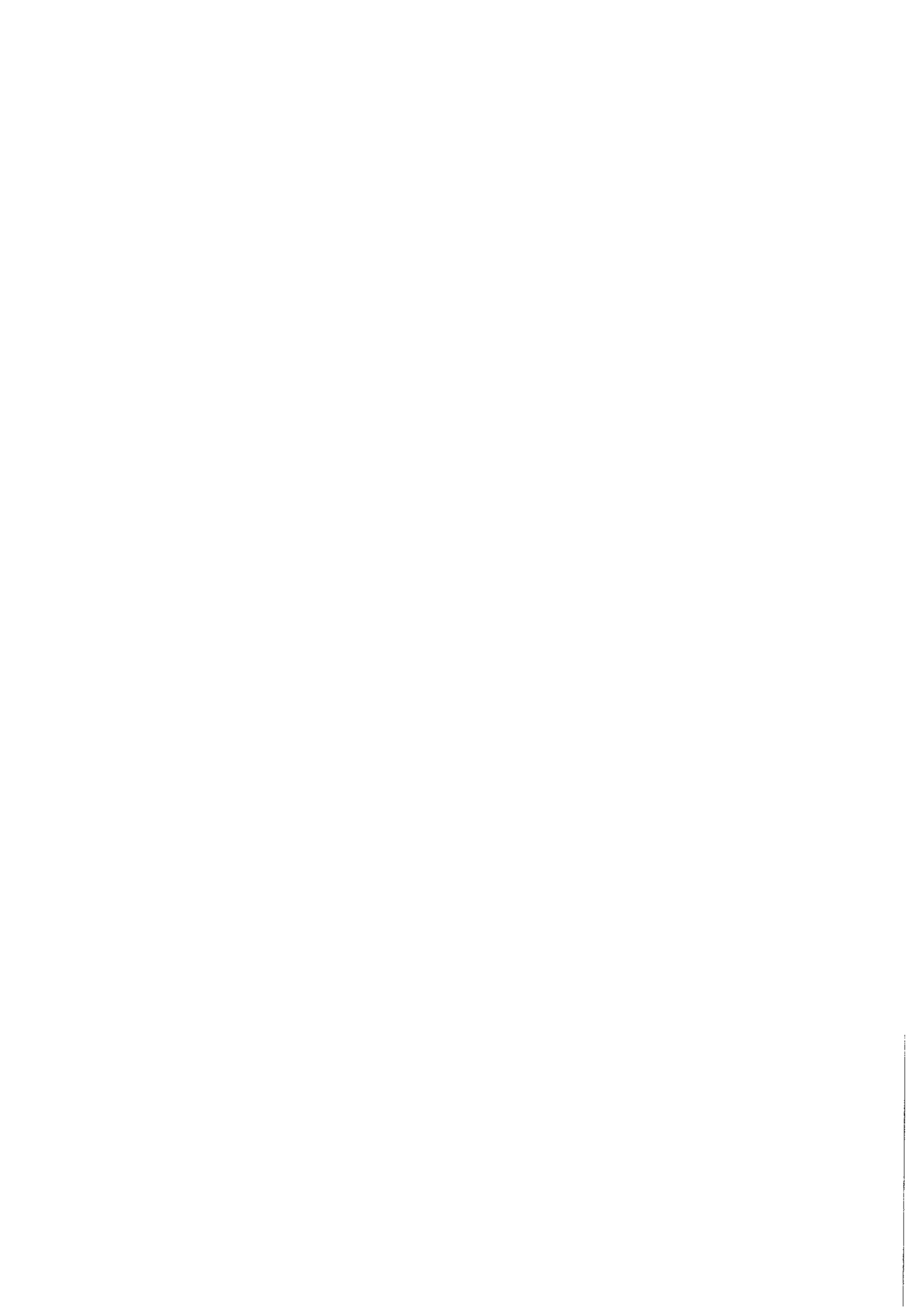
Niezależnie od powyższego, na marginesie przypominam także, iż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku*

i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać: oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy, a także datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Z przedłożonej dokumentacji nie wynika bezpośrednio czy osoba podpisana pod oświadczeniem, jest jednocześnie osobą kierującą zespołem autorów prognozy.

Kopia:
WOOŚ-a/a

p.o. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Katowicach
Mirosława Mierczyk-Sawicka
podpisano elektronicznie

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOS.610.84.2020.PB

Katowice, 04 grudnia 2020

P O S T A N O W I E N I E

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.), art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), art. 17 pkt 6 lit. b oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.), w związku z wystąpieniem Burmistrza Miasta Orzesze z 4 listopada 2020 r., znak: WGPIOK.6721.5.2019

p o s t a n a w i a m

odmówić uzgodnienia przedłożonego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I.

Biorąc pod uwagę art. 25 ust. 2, w związku z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* - uzgodnienie przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może nastąpić pod warunkiem przedstawienia Prognozy oddziaływania na środowisko - zawierającej informacje na temat istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, a także analiz i ocen przewidywanych znaczących oddziaływań, na podstawie których możliwe będzie jednoznaczne stwierdzenie, że założenia przedmiotowego planu nie kolidują z celem, wynikającym z art. 16 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, w jakim został powołany Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – to jest dla zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju.

U z a s a d n i e n i e

Pismem z 4 listopada 2020 r., znak: WGPIOK.6721.5.2019 Burmistrz Miasta Orzesze wystąpił ponownie z wnioskiem o uzgodnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I.

Do wniosku dołączono skorygowany projekt miejscowego planu oraz prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną w październiku 2020 roku.

Zgodnie z art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* - projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej parku krajobrazowego i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

Postanowieniem z 19 sierpnia 2020 r., znak WOOŚ.610.62.2020.PB Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach odmówił uzgodnienia poprzedniej wersji projektu przedmiotowego planu wymieniając warunki pod jakimi powyższy dokument mógłby być uzgodniony tj. pod warunkiem przedstawienia Prognozy oddziaływania na środowisko zawierającej informacje na temat istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, a także analiz i ocen przewidywanych znaczących oddziaływań, na podstawie których możliwe będzie jednoznaczne stwierdzenie, że założenia przedmiotowego planu nie kolidują z celem, wynikającym z art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w jakim został powołany Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – to jest dla zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju.

W tym miejscu należy równocześnie zauważyć, iż niepełne ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko (w szczególności we wskazanym wyżej zakresie), były także powodem negatywnego zaopiniowania przedmiotowego dokumentu planistycznego wraz z prognozą - w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Ponownie przekazany do uzgodnienia projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar o pow. ok. 327 ha, położony w Orzeszu w sołectwie Zawada. Umożliwić ma realizację nowej zabudowy (w tym: mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej z dopuszczeniem usług, usługowej i produkcyjno-usługowej) na terenach porolnych, gruntów ornyczych i użytków zielonych, na łącznej powierzchni około 140 ha. Zgodnie z prognozą, w ustaleniach planu, zachowano tereny zieleni nieurządzonej, niskiej i łąkowej wzdłuż cieków. Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje jednak ingerencję w tereny lasu – zmiana przeznaczenia gruntów na cele nieleśne (w związku z wyznaczeniem terenu mieszkaniowego jednorodzinnej i terenu mieszkaniowego z dopuszczeniem usług), łącznie na około 0,53 ha, w dwóch wydzieleniach.

Zdecydowana większość obszaru objętego ustaleniami projektu planu (około 80%), znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, utworzonego Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. i obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań. Północno - zachodni fragment obszaru planu znajduje się w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych „Orzesze” („Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I” (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) Katowice, 2007, aktualizacja 2015 r.), który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z formami ochrony przyrody, tj. obszarami chronionego krajobrazu zlokalizowanymi na terenie gminy Ornontowice (m.in. „Potok Od Solarni łącznie z dopływami”, „Potok Leśny łącznie z dopływami”). W przedłożonej prognozie oddziaływania na środowisko (POŚ) przywołano zapisy Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+, zgodnie z którymi obszar analizowanego projektu zaliczony został do:

- obszaru cennego przyrodniczo, dla którego przyjęto zasady dotyczące, m.in. utrzymania aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, wzmacniania funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczenie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków, a także zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych, etc.

- obszaru ochrony krajobrazów kulturowych.

Na potrzeby POŚ wykorzystano dane „Opracowania ekofizjograficznego gminy Orzesze”, GEOEKOMA – dr M. Matysik, dr hab. D. Absalon, dr J. Parusel – Poręba 2017 r. (we wcześniejszej prognozie powoływano się na opracowanie ekofizjograficzne datowane na 2004 r.). W prognozie wskazano, że zgodnie z ww. opracowaniem, terenami o istotnym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności w obszarze objętym projektem są: korytarze ekologiczne, doliny cieków wraz z otuliną stanowiącą zielenie nie urządzone, tereny leśne i zadrzewione. Jak wynika z prognozy, zgodnie ze wskazaniami ww. opracowania, w planach należy: „utrzymać mozaikowość i heterogeniczność krajobrazu oraz różnorodność biologiczną, zapewnić swobodny przepływ informacji biologicznej oraz

naturalny obieg materii i przepływ energii, wzmacniać stabilność i odporność ekosystemów, rozwiązywać konflikty przyrodniczo – cywilizacyjne w przestrzeni z uwzględnieniem rozwoju zrównoważonego”.

Warunki przyrodnicze terenu opracowania przedstawione w aktualnej prognozie, nadal opisane są bardzo pobieżnie: *„flora roślin naczyniowych analizowanego obszaru nie została opisana. Występują tu gatunki pospolite występujące w całej Polsce oraz gatunki górskie. Zróżnicowanie siedlisk oraz znaczny udział siedlisk o charakterze naturalnym wpływają na duże zróżnicowanie i bogactwo fauny. W analizowanym obszarze nie występują udokumentowane stanowiska gatunków chronionych flory i fauny. Nie wykazała ich występowania również przeprowadzona inwentaryzacja na potrzeby Opracowania ekofizjograficznego”.* W odniesieniu do Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich w POŚ nie odniesiono się do uwag zawartych w stanowisku tutejszego Organu z sierpnia bieżącego roku. Nie przedstawiono żadnych analiz i ocen planowanego zainwestowania, na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu ochrony których został on utworzony. Nie wskazano też czy i gdzie, na terenie objętym projektem, występują w ogóle te elementy. W prognozie zapisano jedynie, że park nie posiada planu ochrony, *„(...) co skutkuje brakiem konkretnych wskazań, które należy uwzględnić w trakcie opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w jego granicach”.* W ramach przedstawionych w POŚ przewidywanych oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótko i długoterminowych na środowisko będących efektem realizacji rozwiązań planu, w odniesieniu do obszarów chronionych wskazano krótko (w formie tabeli) - brak oddziaływania. W żaden sposób jednak nie uzasadniono tego stanowiska.

Prognoza wskazuje także, że *„projekt planu nie narusza walorów środowiskowych i krajobrazowych analizowanego terenu”.* Równocześnie jednak podkreślono w niej, że projekt planu *„wyznacza duże tereny umożliwiające realizację zabudowy mieszkaniowej, przekraczające potencjalne zapotrzebowanie i znacznie ograniczające powierzchnie w użytkowaniu przyrodniczym, możliwość zachowania bioróżnorodności, mozaiki krajobrazu”.* Realizacja założeń w obecnym zakładanym zakresie, może zatem powodować zwiększoną uciążliwość dla środowiska – przekształcenie powierzchni ziemi, wyłączenie terenów z użytkowania o charakterze przyrodniczym (w tym leśnym), ograniczenie przestrzeni otwartych w związku z intensyfikacją zabudowy (zwiększenie jej powierzchni i gęstości) – co wpłynie na bioróżnorodność terenu poprzez m.in. ograniczenie zasobów przyrodniczych i przemieszczania się zwierząt, modyfikację krajobrazu, etc. Ze względu na fakt, iż analizowany teren w znacznej części objęty jest ochroną prawną, każde zubożenie w środowisku przyrodniczym winno zostać szczegółowo przeanalizowane wraz z przedstawieniem adekwatnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań.

Mając na uwadze niespójne zapisy POŚ dotyczące zidentyfikowanych oddziaływań będących skutkiem ustaleń projektu na środowisko - w szczególności obszar Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, nie można obecnie ocenić czy i w jakim zakresie kolidować one będą z celem wynikającym z ustawy o ochronie przyrody, w jakim został powołany przedmiotowy park [zachowania i popularyzacji wartości przyrodniczych i walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju (art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody)]. Z uwagi na powyższe, projekt nie może uzyskać uzgodnienia tutejszego Organu, do czasu przeprowadzenia w prognozie stosownych i jednoznacznych analiz. W ocenach odnieść należy się do ww. celów, wskazać czy i gdzie na terenie objętym ustaleniami planu one występują, a także przeprowadzić stosowane analizy oddziaływań. Aby bowiem chronić poszczególne składniki środowiska przyrodniczego, należy najpierw zidentyfikować ich obecność i ustalić, w jaki sposób projektowane zagospodarowanie wpływa na stan ich zachowania oraz czy jest konieczność minimalizacji tych oddziaływań lub zastosowanie rozwiązań alternatywnych. W związku ze wskazaniami POŚ, mówiącymi o wyznaczeniu powierzchni pod zabudowę, które przekraczają potencjalne zapotrzebowanie, rozważyć należałoby ich ograniczenie, co pozytywnie wpłynęłoby na zasoby przyrodnicze terenu, bioróżnorodność i krajobraz.

Co do poruszonej w poprzednim stanowisku tutejszego Organu kwestii niedostatecznej oceny wpływu ustaleń projektu planu na korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze” (który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z formami ochrony przyrody, tj. obszarami chronionego krajobrazu zlokalizowanymi na terenie gminy Ornontowice), w obecnie przedłożonej POŚ nadal nie przeprowadzono adekwatnych analiz i ocen. Wskazano, że w granicach ww. struktury migracyjnej zachowano doliny cieków z otuliną biologiczną lecz w terenach dotąd częściowo otwartych wprowadzono możliwość realizacji zabudowy w formie dogęszczenia istniejącej oraz jako zupełnie nowe zainwestowanie w terenach dotychczas go pozbawionych. Dla zachowania walorów terenu w aktualnie przesłanym projekcie planu wprowadzono obowiązek zachowania w terenach zabudowy jednorodzinnej minimum 50% powierzchni biologicznie czynnej (§ 25 pkt 3 lit. d) i zakaz realizacji zabudowy bliźniaczej (§ 25 pkt 4 lit. e), co wg autorów POŚ wpłynąć ma na możliwość utrzymania funkcji terenu, jako korytarza ekologicznego umożliwiającego migrację. Równocześnie w POŚ pojawia się zapis mówiący, że *„należy rozważyć czy jest to działanie wystarczające, zapewniające drożność, wzmacniające funkcje korytarza”*. Prognoza jest dokumentem, który identyfikuje oddziaływania jakie mogą być skutkiem poczynionych ustaleń oraz wskazuje czy i w jaki sposób zabezpieczone powinno zostać środowisko przed ich negatywnym wpływem. Wobec obecnych zapisów przedłożonej POŚ uznać należy, że nie przeprowadzono w niej adekwatnych analiz oddziaływania ustaleń projektu planu na korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze”. Nie wynika z niej również, na jakiej podstawie uznano, że ww. ograniczenie – tj. min. 50 % pow. biologicznie czynnej i zakaz realizacji zabudowy bliźniaczej, wpłynąć ma na zachowanie drożności występującej na terenie Orzesza struktury migracyjnej. Wprowadzenie intensywnej zabudowy, która bezsprzecznie wiązała się przecież będzie z groźeniem nieruchomości oraz znacznym ograniczeniem przestrzeni otwartych, skutecznie uniemożliwi swobodne przemieszczanie się gatunków pomiędzy obszarami chronionymi, czyli ograniczy drożność wyznaczonych korytarzy ekologicznych oraz uniemożliwi wymianę informacji genetycznej. Aby korytarze ekologiczne spełniały swoje funkcje, konieczne jest zapewnienie ich spójności oraz utrzymanie ciągłości siedlisk położonych w ich obrębie. Służy temu, m.in. uwzględnienie faktu funkcjonowania korytarzy ekologicznych w dokumentach planistycznych. W obecnie przedłożonym projekcie planu nie zostało to uwzględnione.

Należy w tym miejscu również podkreślić, że nie można przyjąć za prawidłowe wskazań POŚ mówiących, że ustalenia projektu zgodne są ze wskazaniami opracowania ekofizjograficznego - *„formy użytkowania terenu w projekcie planu wyznaczono zgodnie ze wskazaniami w Opracowaniu ekofizjograficznym”*. W związku ze znaczną intensyfikacją zabudowy w obszarze, nie zostanie bowiem zapewnione, zdaniem tutejszego Organu, utrzymanie mozaikowości i heterogeniczności krajobrazu oraz różnorodności biologicznej, a swobodny przepływ informacji biologicznej zostanie zaburzony. Co więcej, w samej prognozie zaznaczono również, że w procesie projektowym nie uniknięto potencjalnego konfliktu przyrodniczo – przestrzennego wskazanego w Opracowaniu ekofizjograficznym, tj. dopuszczenia realizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach wcześniej użytkowanych rolniczo oraz w obszarze położonym w granicach korytarza spójności obszarów chronionych.

Planowane w tym miejscu intensywne zagospodarowanie może być również sprzeczne z ustaleniami przywołanego w prognozie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+ oraz Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030, nie zapewni ono bowiem utrzymania aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, wzmacniania funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczania ich zainwestowania, usuwania istniejących barier oraz kształtowania struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków, a także zachowania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych co wpłynąć ma na zachowanie bioróżnorodności oraz zachowanie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych.

Reasumując, stwierdzić należy, że przedłożona wraz z dokumentacją prognoza oddziaływania na środowisko, jest niekompletna - jej zapisy nadal są nie adekwatne do charakteru dokumentu i w sposób bardzo pobieżny oceniają jego przewidywany wpływ na środowisko – w szczególności na Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich oraz korytarz spójności obszarów chronionych „Orzesze”. Dodatkowo przyjdzie zauważyć, iż ww. powody legły także u podstaw wydania przez tutejszy Organ negatywnej opinii dla projektu przedmiotowego planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej dla ww. dokumentu planistycznego.

W przypadku ponownego wystąpienia o uzgodnienie, należy przedłożyć prognozę, która zawierała będzie wszystkie elementy o których mowa w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. , poz. 283 ze zm.), w szczególności pełną i aktualną informację przyrodniczą o terenie objętym ustaleniami planu. Dopiero na podstawie tak przygotowanych danych dokonać będzie można rzeczowej analizy i oceny wpływu projektu planu na środowisko, w szczególności występujące tam wartości przyrodnicze i walory krajobrazowe dla których ochrony powołany został park krajobrazowy.

Ostateczny kształt ustaleń projektu planu, powinien uwzględniać – być uzależnionym od wniosków wypływających z poczynionych ustaleń i analiz.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Na niniejsze postanowienie służy stronie prawo wniesienia zażalenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta Orzesze
ul. św. Wawrzyńca 21
43-180 Orzesze
2. WOOŚ-a/a

p.o. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Katowicach
Mirosława Mierczyk-Sawicka
podpisano elektronicznie

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOS.410.77.2021.PB

Katowice, 03 marca 2021

**Burmistrz Miasta Orzesze
ul. św. Wawrzyńca 21
43-180 Orzesze**

Odpowiadając na wniosek z 8 lutego 2021 r., znak: WGPIOK.6721.5.2019 w sprawie ponownego zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I, po przeanalizowaniu załączonych do pisma dokumentów, tj. projektu ww. planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko – na podstawie art. 54 ust. 1, ust. 3, art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U z 2021r., poz. 247) oraz art. 17 pkt 6 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.)

opiniuję pozytywnie

projekt ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar o pow. ok. 327 ha, położony w Orzeszu w sołectwie Zawada.

Przedmiotowa dokumentacja planistyczna była już przedmiotem analizy tutejszego Organu , uzyskując negatywne opinie (znak: WOOS.410.301.2020.PB oraz WOOS.410.434.2020.PB). W związku z poprzednimi negatywnymi stanowiskami - obecnie przedłożono trzecią wersję dokumentacji planistycznej – wprowadzając do niej istotne zmiany tj. znacząco zredukowano powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę (co wynika m.in. z bezpośredniego porównania rysunków poprzedniej i obecnej wersji projektu planu). Ponadto zmniejszono ingerencję w tereny leśne. Ww. zmiany znalazły swoje odzwierciedlenie w odpowiednio zmodyfikowanej prognozie oddziaływania na środowisko.

Projekt planu umożliwić ma realizację nowej zabudowy (w tym: mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej z dopuszczeniem usług, usługowej i produkcyjno-usługowej) na terenach porolnych, gruntów ornych i użytków zielonych, na łącznej powierzchni około 106 ha (we wcześniejszych wersjach było to ok. 140 ha). W konsekwencji tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej z dopuszczeniem usług stanowią łącznie około 52% ogólnej powierzchni terenu planu. Około 23% powierzchni stanowią tereny zielone (ZN, ZI, ZC), a lasy – 9,5%. Realizacja projektu spowoduje uszczuplenie powierzchni leśnych o 0,20 ha, na potrzeby zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (uzyskano już zgodę na przeznaczenie terenów leśnych na cele nieleśne). Pozostałe tereny leśne pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu.

Znaczna część obszaru objętego ustaleniami projektu planu, znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, utworzonego Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. i obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań.

Północno - zachodni fragment obszaru planu znajduje się w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych „Orzesze” [„Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I” (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) Katowice, 2007, aktualizacja 2015 r.)], który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z formami ochrony przyrody, tj. obszarami chronionego krajobrazu zlokalizowanymi na terenie gminy Ornontowice (m.in. „Potok Od Solarni łącznie z dopływami”, „Potok Leśny łącznie z dopływami”).

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu planu wykorzystano dane „Opracowania ekofizjograficznego gminy Orzesze” (GEOEKOMA – dr M. Matysik, dr hab. D. Absalon, dr J. Parusel – Poręba 2017 r.).

Zgodnie z zapisami prognozy, w obszarze objętym projektem planu nie występują udokumentowane stanowiska gatunków flory i fauny podlegające ochronie prawnej. Również w bazie danych przestrzennych o zasobach przyrodniczych województwa śląskiego prowadzonej przez RDOŚ w Katowicach, brak jest obecnie informacji o występowaniu na obszarze objętym projektem planu stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną prawną, a także cennych siedlisk przyrodniczych. Jak wskazano w prognozie, realizacja ustaleń analizowanego projektu planu nie spowoduje zmiany w środowisku oraz odmiennych skutków od przewidywanych w wyniku realizacji ustaleń dotąd obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego. Zmiany obejmują tereny już zagospodarowane lub znajdujące się w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Nie wprowadzają przy tym rodzajów przeznaczenia dotychczas niewystępującego w tym obszarze oraz wprowadzają ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska. Planowana ingerencja ograniczyć się ma głównie do wprowadzenia: terenów zabudowy mieszkaniowej, odcinków dróg dojazdowych i wewnętrznych, dopuszczenia usług z zakresu usług nieuciążliwych dla środowiska i mieszkańców. Z przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko utrzymane zostało m.in. wydobywanie węgla kamiennego.

Tereny o istotnym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności, wymienione w opracowaniu ekofizjograficznym - korytarze ekologiczne, doliny cieków wraz z otuliną stanowiącą zieleń nie urządzoną, tereny leśne i zadrzewione, zostają zachowane w dotychczasowej funkcji. W projekcie uchwały ustalono nakaz utrzymania ciągłości elementów systemu przyrodniczego, poprzez, m.in. zakaz likwidacji istniejących cieków wodnych wraz z otuliną biologiczną, zakaz likwidacji istniejącej sieci melioracyjnej (dopuszcza się jej przebudowę, rozbudowę i remonty, w tym skanalizowanie), a także obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej w terenach zabudowy zgodnie z ustaleniami uchwały. Ustalenia projektu planu zwiększają również udział terenów zieleni nieurządzonej - zachowując je w znacznej większości jako wolne od zabudowy obiektami kubaturowymi. Wprowadzono także tereny zieleni izolacyjnej w otoczeniu terenów produkcyjno-usługowych.

W granicach korytarza spójności obszarów chronionych „Orzesze” uwzględniono dotychczasowe dopuszczenia (istniejące tereny zabudowy i wskazane w poprzedniej edycji planu), jednak zachowano doliny cieków z otuliną biologiczną, ograniczono możliwość realizacji nowej zabudowy - redukując tym sposobem ingerencję w tereny dotąd częściowo otwarte. W celu zachowania walorów terenu wprowadzono także obowiązek zachowania w terenach zabudowy jednorodzinnej minimum 50% powierzchni biologicznie czynnej, a w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług – min. 60% powierzchni biologicznie czynnej, co ma wpłynąć na możliwość utrzymania funkcji terenu, jako korytarza ekologicznego umożliwiającego migrację.

Ochrona pozostałych dolin cieków, na terenie objętym projektem planu, przed zabudowaniem, przyczyni się do utrzymania terenów zieleni lęgowej stanowiącej ich otulinę biologiczną oraz do utrzymania ciągłości lokalnych korytarzy ekologicznych.

Zakładane uszczuplenie o 0,20 ha powierzchni leśnych obejmuje obszar poza korytarzem spójności obszarów chronionych.

Projekt planu nie przewiduje zasadniczych zmian w krajobrazie – będą one wynikiem modernizacji, rozbudowy lub realizacji nowej przewidzianej w projekcie planu zabudowy na terenach miejskich, przylegających do terenów o podobnym przeznaczeniu podstawowym.

W wyniku realizacji ustaleń planu dojdzie do intensyfikacji zabudowy i ograniczenia przestrzeni otwartych, a powstałe tereny zabudowy podmiejskiej będą odznaczały się większą powierzchnią zabudowy oraz gęstością. Będzie to jednak proces długotrwały, a nowa zabudowa stanowiła będzie kontynuację istniejącej. Zachowane zostaną również tereny zieleni, poprzez wprowadzenie obowiązku zachowania minimum powierzchni biologicznie czynnej. Na walory krajobrazu korzystnie wpłynie również zachowanie terenów zieleni nieurządzonej, której płaty rozdzielac będą zwarte tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz stanowić łącznik z otaczającymi terenami leśnymi.

W projekcie przedmiotowego planu określono m.in. parametry, wskaźniki i zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania dla przedmiotowego terenu, a także zasady zaopatrzenia w media na terenie objętym planem.

Ze względu na zakres i skalę planowanej zmiany zagospodarowania terenu oraz lokalizację – brak jest możliwości transgranicznego oddziaływania ww. planu.

Przedłożona obecnie prognoza oddziaływania na środowisko (datowana na styczeń 2021 r.) odnosi się do pełnej wersji projektu planu oraz identyfikuje możliwe oddziaływania wynikające z realizacji jego postanowień. Poziom jej szczegółowości odpowiada rodzajowi, poziomowi szczegółowości i rozwiązaniom przyjętym w analizowanym obecnie projekcie dokumentu planistycznego.

Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją należy stwierdzić, że dotrzymując ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z uwzględnieniem obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska (w tym także konieczności uzyskania przez inwestorów wszelkich niezbędnych decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji planowanych w oparciu o wskazane w planie przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów) – wdrożenie ustaleń tego dokumentu nie będzie się wiązało z wystąpieniem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę opiniuję pozytywnie przedłożony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Niezależnie od powyższego, przypominam, iż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać: oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art.74a ust. 2 ww. ustawy, a także datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Z przedłożonej dokumentacji nie wynika bezpośrednio czy osoba podpisana pod oświadczeniem, jest jednocześnie osobą kierującą zespołem autorów prognozy.

Kopia:
WOOŚ-a/a

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Katowicach
Miroslawa Mierczyk-Sawicka
podpisano elektronicznie

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOŚ.610.17.2021.PB

Katowice, 03 marca 2021

P O S T A N O W I E N I E

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.), art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.), art. 17 pkt 6 lit. b oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.), w związku z wystąpieniem Burmistrza Miasta Orzesze z 8 lutego 2020 r., znak: WGPiOK.6721.5.2019

p o s t a n a w i a m

uzgodnić przedłożony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I.

U z a s a d n i e n i e

Pismem z 8 lutego 2021 r., znak: WGPiOK.6721.5.2019 Burmistrz Miasta Orzesze wystąpił ponownie z wnioskiem o uzgodnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu, sołectwie Zawada, Etap I. Do wniosku dołączono skorygowany projekt miejscowego planu oraz prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną w styczniu 2021 roku.

Zgodnie z art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej parku krajobrazowego i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

Przedmiotowa dokumentacja planistyczna była już przedmiotem analizy tutejszego Organu – dwukrotna odmowa uzgodnienia (znak: WOOŚ.610.62.2020.PB oraz WOOŚ.610.84.2020.PB). W związku z poprzednimi negatywnymi stanowiskami - obecnie przedłożono trzecią wersję dokumentacji planistycznej – wprowadzając do niej istotne zmiany tj. znacząco zredukowano powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę (co wynika m.in. z bezpośredniego porównania rysunków poprzedniej i obecnej wersji projektu planu). Ponadto zmniejszono ingerencję w tereny leśne.

Ww. zmiany znalazły swoje odzwierciedlenie w odpowiednio zmodyfikowanej prognozie oddziaływania na środowisko, która w obecnym stanie odnosi się do pełnej wersji projektu planu oraz identyfikuje możliwe oddziaływania wynikające z realizacji jego postanowień. Ponadto, biorąc m.in. pod uwagę wprowadzone zmiany do planu - należy stwierdzić, iż poziom szczegółowości prognozy odpowiada rodzajowi, poziomowi szczegółowości i rozwiązaniom przyjętym w analizowanym obecnie projekcie dokumentu planistycznego.

Ponownie przekazany do uzgodnienia projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar o pow. ok. 327 ha, położony w Orzeszu w sołectwie Zawada. Projekt planu umożliwić ma realizację nowej zabudowy (w tym: mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej z dopuszczeniem usług, usługowej i produkcyjno-usługowej) na terenach porolnych, gruntów ornych i użytków zielonych, na łącznej powierzchni około

106 ha (we wcześniejszych wersjach było to ok. 140 ha). W konsekwencji tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej z dopuszczeniem usług stanowią łącznie około 52% ogólnej powierzchni terenu planu. Około 23% powierzchni stanowią tereny zieleni (ZN, ZI, ZC), a lasy – 9,5%. Realizacja projektu spowoduje uszczuplenie powierzchni leśnych o 0,20 ha, na potrzeby zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (uzyskano już zgodę na przeznaczenie terenów leśnych na cele nieleśne). Pozostałe tereny leśne pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu.

Znaczna część obszaru objętego ustaleniami projektu planu, znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, utworzonego Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. i obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań.

Północno - zachodni fragment obszaru planu znajduje się w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych „Orzesze” [„Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I” (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.) Katowice, 2007, aktualizacja 2015 r.)], który łączy Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich z formami ochrony przyrody, tj. obszarami chronionego krajobrazu zlokalizowanymi na terenie gminy Ornontowice (m.in. „Potok Od Solarni łącznie z dopływami”, „Potok Leśny łącznie z dopływami”).

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu planu wykorzystano dane „Opracowania ekofizjograficznego gminy Orzesze” (GEOEKOMA – dr M. Matysik, dr hab. D. Absalon, dr J. Parusel – Poręba 2017 r.).

Zgodnie z zapisami prognozy, w obszarze objętym projektem planu nie występują udokumentowane stanowiska gatunków flory i fauny podlegające ochronie prawnej. Również w bazie danych przestrzennych o zasobach przyrodniczych województwa śląskiego prowadzonej przez RDOŚ w Katowicach, brak jest obecnie informacji o występowaniu na obszarze objętym projektem planu stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną prawną, a także cennych siedlisk przyrodniczych. Jak wskazano w prognozie, realizacja ustaleń analizowanego projektu planu nie spowoduje zmiany w środowisku oraz odmiennych skutków od przewidywanych w wyniku realizacji ustaleń dotąd obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego. Zmiany obejmują tereny już zagospodarowane lub znajdujące się w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Nie wprowadzają przy tym rodzajów przeznaczenia dotychczas niewystępującego w tym obszarze oraz wprowadzają ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska. Planowana ingerencja ograniczyć się ma głównie do wprowadzenia: terenów zabudowy mieszkaniowej, odcinków dróg dojazdowych i wewnętrznych, dopuszczenia usług z zakresu usług nieuciążliwych dla środowiska i mieszkańców. Z przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko utrzymane zostało m.in. wydobywanie węgla kamiennego.

Tereny o istotnym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności, wymienione w opracowaniu ekofizjograficznym - korytarze ekologiczne, doliny cieków wraz z otuliną stanowiącą zieleń nieurządzoną, tereny leśne i zadrzewione, zostają zachowane w dotychczasowej funkcji. W projekcie uchwały ustalono nakaz utrzymania ciągłości elementów systemu przyrodniczego, poprzez, m.in. zakaz likwidacji istniejących cieków wodnych wraz z otuliną biologiczną, zakaz likwidacji istniejącej sieci melioracyjnej (dopuszcza się jej przebudowę, rozbudowę i remonty, w tym skanalizowanie), a także obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej w terenach zabudowy zgodnie z ustaleniami uchwały. Ustalenia projektu planu zwiększają również udział terenów zieleni nieurządzonej - zachowując je w znacznej większości jako wolne od zabudowy obiektami kubaturowymi. Wprowadzono także tereny zieleni izolacyjnej w otoczeniu terenów produkcyjno-usługowych.

W granicach korytarza spójności obszarów chronionych „Orzesze” uwzględniono dotychczasowe dopuszczenia (istniejące tereny zabudowy i wskazane w poprzedniej edycji planu), jednak zachowano doliny cieków z otuliną biologiczną, ograniczono możliwość realizacji nowej zabudowy - redukując tym sposobem ingerencję w tereny dotąd częściowo otwarte. W celu zachowania walorów terenu wprowadzono także obowiązek zachowania w terenach zabudowy jednorodzinnej minimum 50% powierzchni biologicznie czynnej, a w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług – min. 60%

powierzchni biologicznie czynnej, co ma wpłynąć na możliwość utrzymania funkcji terenu, jako korytarza ekologicznego umożliwiającego migrację.

Ochrona pozostałych dolin cieków, na terenie objętym projektem planu, przed zabudowaniem, przyczyni się do utrzymania terenów zieleni łąkowej stanowiącej ich otulinę biologiczną oraz do utrzymania ciągłości lokalnych korytarzy ekologicznych.

Zakładane uszczuplenie o 0,20 ha powierzchni leśnych obejmuje obszar poza korytarzem spójności obszarów chronionych.

Projekt planu nie przewiduje zasadniczych zmian w krajobrazie – będą one wynikiem modernizacji, rozbudowy lub realizacji nowej przewidzianej w projekcie planu zabudowy na terenach miejskich, przylegających do terenów o podobnym przeznaczeniu podstawowym. W wyniku realizacji ustaleń planu dojdzie do intensyfikacji zabudowy i ograniczenia przestrzeni otwartych, a powstałe tereny zabudowy podmiejskiej będą odznaczały się większą powierzchnią zabudowy oraz gęstością. Będzie to jednak proces długotrwały, a nowa zabudowa stanowiła będzie kontynuację istniejącej. Zachowane zostaną również tereny zieleni, poprzez wprowadzenie obowiązku zachowania minimum powierzchni biologicznie czynnej. Na walory krajobrazu korzystnie wpłynie również zachowanie terenów zieleni nieurządzonej, której płaty rozdzielać będą zwarte tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz stanowić łącznik z otaczającymi terenami leśnymi.

Reasumując, po analizie całokształtu przedłożonej dokumentacji, należy stwierdzić, iż planowane zagospodarowanie nie będzie miało znaczącego wpływu na wartości przyrodnicze i walory krajobrazowe, dla ochrony których został utworzony Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Założenia miejscowego planu nie kolidują także z celem wynikającym z art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody tj. m.in. zachowaniem i popularyzacją wartości przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Na niniejsze postanowienie służy stronie prawo wniesienia zażalenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:
1. Burmistrz Miasta Orzesze
ul. św. Wawrzyńca 21
43-180 Orzesze
2. WOOŚ-a/a

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Katowicach
Miroslawa Mierczyk-Sawicka
podpisano elektronicznie

